

KUUROJEN LIITON ALUE- JA KUNTAVAALITEESIT 2025

Viittomakielisten palvelutarpeiden tunnistaminen ja huomioiminen tulee olla osa kaikkien palveluiden suunnittelua ja toteutusta.

1. Osallisuus

Viittomakielisillä tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet saada tietoa, osallistua ja vaikuttaa päätöksentekoon. Kuurojen Liitto kannustaa hyvinvointialueita ja kuntia arvioimaan palveluja yhdessä viittomakielisten kanssa.

Viittomakieliset tulee ottaa mukaan jo suunnitteluvaiheessa. Vaikka viittomakieltä käyttävien ryhmä on pieni, on jokaisella oikeus laadukkaisiin palveluihin. Järjestöjen kuuleminen on avain palvelujen kehittämiseen – ne tuovat esiin kohderyhmien tarpeet ja luovat tilaa osallistumiselle.

2. Viittomakieliset palvelut ja tulkkaukspalvelut

Kommunikoinnin toimivuus on kaikkien oikeus. Ongelmia on kuitenkin edelleen mm. perusterveydenhuollossa ja ikääntyneiden palveluissa. Esimerkiksi terveyspalvelujen ajanvaraus muuttuu kuuroille saavuttamattomaksi, jos käytössä on ainoastaan takaisinsoittopalvelu.

Kuuroilla on oikeus palveluihin myös omalla äidinkielellään – suomalaisella tai suomenruotsalaisella viittomakielellä. Esimerkiksi lapset, vanhukset, mielenterveyskuntoutujat ja maahanmuuttajat hyötyvät usein eniten palvelusta, joka annetaan suoraan viittomakielellä, ei tulkin välityksellä.

3. Tiedonsaanti

Viittomakielisten tiedonsaannissa on yhä vakavia puutteita. Viittomakieli tulee huomioida palveluiden viestinnässä, kuten esimerkiksi verkkosivuilla ja muussa tiedottamisessa. Viime vuosien muuttunut turvallisuustilanne on herättänyt myös huomaamaan, että viittomakielinen tiedottaminen on varmistettava erityisesti hätä- ja kriisitilanteissa. Onko asia kunnossa omalla alueellasi?

4. Oikeus viittomakieleen

Kuntien ja hyvinvointialueiden tulee tarjota monipuolista tukea perheelle, johon syntyy kuuro tai kuulovammainen lapsi. Lapsen kaksi- ja monikielisyyttä on tuettava esimerkiksi viittomakielen kotiopetuksella.

Mahdollisuus viittomakieliseen oppimispolkuun tulee turvata palkkaamalla viittomakielentaitoista henkilöstöä varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetukseen.

Katso alue- ja
kuntavaali-
teesimme
viittomakielellä!

Huomioitavaa erityisesti hyvinvointialueilla:

- Turvaa lasten viittomakielinen oppimispolku viittomakielen kotiopetuksella.
- Varmista viittomakielisten tiedonsaanti etenkin kriisi- ja vaaratilanteissa mm. järjestämällä viittomakielen tulkkaus tiedotustilaisuuksiin.
- Huolehdi, että sosiaali- ja terveystilanteita kehitetään yhdessä viittomakielisten kanssa.
- Kartoita ikääntyneiden viittomakielisten palvelujen tarpeet sekä selvitä yhteistyökumppaneiden kanssa missä ja miten palveluja tarjotaan.
- Varmista, että käytössä on selkeä ohjeistus siitä, milloin tulkkauspalvelu on hyvinvointialueen vastuulla ja kuinka tulkkaus tilataan.
- Paranna viittomakielisten tiedonsaantia esim. mahdollistamalla myönteisillä päätöksillä pääsy Kuurojen Video -ohjelmalveluun.
- Huomioi järjestöjen rooli osana hyvinvointialueen strategiaa.

Huomioitavaa erityisesti kunnissa:

- Varmista, että päiväkodeissa osataan huomioida viittomakielisten lasten tarpeet.
- Selvitä koulujen kanssa, miten lapset ja nuoret saavat viittomakielen äidinkielen opetusta.
- Varmista työllisyysalueesi saavutettavat työllisyyspalvelut viittomakielisille.
- Tarkista, että käytössä on selkeä ohjeistus siitä, milloin tulkkauspalvelu on työllisyyspalvelujen vastuulla ja kuinka tulkkaus tilataan.
- Huolehdi, että kunnassa on huomioitu myös viittomakielisten tiedonsaanti.
- Tue viittomakielisten paikallista yhdistys- ja kerhotoimintaa.
- Varmista, että kunnan tukemat liikunta- ja kulttuuripalvelut ovat myös viittomakielisten saatavilla.

KUUROJEN
LIITTO

kuurojenliitto.fi

